

Wordt u statutair bestuurder?.

Eenentwintig punten om na te gaan vóórdat u een benoeming aanvaardt — of kort daarna

Wie tot statutair bestuurder van een BV of NV wordt benoemd, doet er verstandig aan eerst zelf onderzoek te doen. De rol brengt verantwoordelijkheid met zich en soms ook aansprakelijkheid, en vanaf het moment van aantreden zijn de omstandigheden van de vennootschap ook de uwe. Loop deze lijst door vóór de aanvaarding, en anders binnen de eerste weken. Elk punt dat u niet kunt beantwoorden, is een punt om uit te zoeken.

1 Financiële gezondheid

- ☐ Zijn de laatste jaarrekeningen vastgesteld én tijdig gedeponeed? *Balans en winst- en verliesrekening laten zien in welke toestand de onderneming verkeert. Te late deponering is op zichzelf al een signaal — en bij faillissement een aansprakelijkheidsrisico.*
- ☐ Zijn er belastingschulden of andere direct opeisbare verplichtingen? *Denk ook aan (bank)leningen.*
- ☐ Is de cashflow gezond en is er voldoende liquiditeit voor de lopende verplichtingen? *Dit bepaalt hoeveel ruimte er is vanaf de dag van aantreden.*

2 Bestuur en toezicht

- ☐ Wat is de bestuursstructuur — one tier of two tier — en wie zijn de medebestuurders? *Is er een profiel(schets) en een directiereglement? Is het bestuur voldoende onafhankelijk om (alleen) het belang van de vennootschap te waarborgen?*
- ☐ Zijn er redenen om aan te nemen dat het huidige bestuur niet goed functioneert? *Zo ja: waarom, en sinds wanneer? Zijn bestuursbesluiten gedocumenteerd en wat is de kwaliteit daarvan? Zo nee, waarom niet?*
- ☐ Is er een raad van commissarissen, en welke bevoegdheden heeft die naast toezicht en advies? *Is de raad voltallig? Is er een rooster van aftreden en een profielschets? En zijn er redenen om aan te nemen dat het toezicht niet goed functioneert? Zijn RvC-besluiten gedocumenteerd en wat is de kwaliteit daarvan? Zo nee, waarom niet?*
- ☐ Hoe is de verhouding tot de algemene vergadering en de aandeelhouders geregeld? *Welke bestuursbesluiten behoeven goedkeuring van de RvC of de algemene vergadering?*
- ☐ Wie zijn de financiers, en welke invloed hebben zij op de gang van zaken en de besluitvorming? *Financieringsvoorwaarden bepalen in de praktijk vaak meer dan de statuten.*

3 Interne beheersing

- ☐ Zijn er adequate interne controle- en risicomanagementsystemen? *Zowel financieel als operationeel. Ontbreken zij, dan komt dat bij een geschil op het bord van het bestuur.*
- ☐ Is er een risicobeoordeling gedaan op operationeel, strategisch en financieel vlak? *Welke externe of interne factoren kunnen de toekomst van de onderneming beïnvloeden? Zijn die factoren geïnventariseerd, inclusief risico-analyse en plan van aanpak?*

4 Stakeholders en reputatie

- ☐ Wat zijn de belangen en verwachtingen van de belangrijkste aandeelhouders en investeerders? *Dit bepaalt de ruimte bij strategische en operationele beslissingen. Wat is hun formele en materiële invloed?*
- ☐ Wat zijn de maatschappelijke verantwoordelijkheden en wat verwachten klanten, werknemers en de omgeving van de onderneming? *Opvattingen in de samenleving veranderen, en de bestuurder wordt daarop aangesproken.*
- ☐ Hoe staat de onderneming bekend in de markt en bij betrokkenen? *Reputatie brengt zowel risico's als kansen aan het licht die in de cijfers niet zichtbaar zijn.*

Udink Schepel Advocaten

5 Legal, compliance en toezichthouders

- ☐ Lopen er rechtszaken, claims of geschillen, in Nederland of daarbuiten? *Denk ook aan conflicten met belangrijke afnemers, leveranciers en medewerkers.*
- ☐ Voldoet de onderneming aan de relevante wet- en regelgeving? *Fiscaal, milieu, arbeid — en zijn er geschillen met toezichthouders zoals ACM, AFM, AP, DNB, IGJ, ILT of NVWA?*
- ☐ Beschikt de onderneming over de benodigde vergunningen en licenties? *Zonder vergunning zijn de activiteiten niet legaal uit te voeren, en dat raakt de bestuurder.*

6 Contracten en verplichtingen

- ☐ Wat staat er in de belangrijkste contracten met klanten, leveranciers en partners? *Let op langlopende verbintenissen en prijsclausules die nadelig kunnen uitpakken. Wat is de mate van afhankelijkheid van die klanten en leveranciers?*
- ☐ Wat volgt er uit de arbeidsvoorwaarden en uit een eventuele cao? *Dit bepaalt de speelruimte in het personeelsbeleid.*

7 Verzekering en aansprakelijkheid

- ☐ Is er een adequate bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering (D&O)? *Let op dekking, uitsluitingen en de looptijd, waaronder de dekking voor claims die pas na uw aftreden worden ingesteld. Is de premie voldaan?*
- ☐ Welke andere verzekeringen dekken de risico's van de onderneming af? *Bedrijfsaansprakelijkheid, cyber, productaansprakelijkheid etc.*

8 Plan en strategie

- ☐ Is er een businessplan, en wat zegt de inhoud daarvan over de onderneming? *Het ontbreken ervan is op zichzelf informatie.*
- ☐ Wat is de strategie voor de komende jaren, en sluit die aan bij uw eigen visie en stijl? *U wordt eindverantwoordelijk voor een koers die door anderen is uitgezet.*

Eindbaas is eindverantwoordelijkheid, en soms ook aansprakelijkheid. Win daarom juridisch advies in vóórdát u de benoeming aanvaardt, in plaats van kort nadat het misgaat. En leg uw eigen onderzoek vast: wat u vooraf vastlegt — in de statuten, in een directiereglement, in een aantekening van wat u hebt nagegaan — bepaalt achteraf uw positie.

Ook beschikbaar: twee checklists voor dezelfde vraag

Wat u vooraf vastlegt, bepaalt achteraf uw positie. Twee andere lijsten stellen die vraag voor een andere situatie.

De Aandeelhoudersovereenkomst-APK — eenendertig punten, van de overwegingen en het bestuur tot de exit en het boetebeding. Voor wie een aandeelhoudersovereenkomst opstelt of beoordeelt.

Checklist certificering van aandelen — bijna dertig punten over certificering, de STAK, het vergaderrecht, de uitkeringen en een exit. Voor wie een certificeringsstructuur opzet of een bestaande beoordeelt.

Te downloaden op udinkschepel.nl en rogierwolf.nl.

Udink Schepel Advocaten

OVER DE AUTEUR

mr. dr. Rogier Wolf is advocaat en partner bij UdinkSchepel Advocaten in Den Haag en universitair docent ondernemingsrecht aan de Erasmus School of Law.

Hij promoveerde in 2013 op *De kapitaalverschaffer zonder stemrecht in de BV* en publiceert sindsdien over de besloten verhouding. Hij is arbiter, redactielid van het *TvOB* en annotator voor de *JOR*.

WERKTERREIN

- 1 Samenwerkingsverbanden tussen ondernemers inrichten
- 2 Certificering van aandelen
- 3 Bestuurdersaansprakelijkheid
- 4 Conflicten in vennootschappen en stichtingen oplossen

Een deel van mijn werk komt van andere professionals. Ik pak op waarvoor ik gevraagd word; de cliëntrelatie blijft bij u.

CONTACT

**UdinkSchepel
Advocaten, Den Haag**

06 – 31 76 99 84

rwolf@udinkschepel.nl

udinkschepel.nl

rogierwolf.nl